

Vzdělávací obor:

Dějepis

Očekávaný výsledek učení:

CAS-DEJ-001-ZV9-008

Vysvětlí proměny fungování hospodářství od pravěku po současnost.

Popis úrovně NA CESTĚ

- Vysvětlí příčiny a důsledky rozvoje a krizí hospodářství v konkrétní dějinné epoše (např. dopad válek, neúrody či nadvýroby, stávky, hospodářská krize 30. let 20. století, rozvoj evropské integrace po 2. světové válce, nahrazení řemesel a profesí prací strojů a umělé inteligence).

Podnikání šlechty v 16. stol.

Autor materiálu: Mgr. Bc. Roman Ziegler

Anotace

Žáci si pomocí práce s různými typy textů zjišťují, jakým způsobem a proč začala podnikat šlechta v 16. století a jaké to přineslo důsledky pro budoucí generace. Pracují přitom s lineárními texty i mapami.

Zadání pro žáky

EVOKACE

1. Věta v prezentaci na tabuli: *Co v 16. století započalo, dnes velkou sílu a vliv na život lidí má.*
- Co by to mohlo být? Žáci přemýšlejí ve dvojicích + SNOS na tabuli (ponecháváme na konec lekce).
2. Učitel přečte úvodní řeč Viléma z Rožmberka.
3. Přemýšlení o tom, v čem šlechta mohla podnikat – SNOS do prezentace + odtajnění skutečnosti v prezentaci (druhá polovina slidu, zatím zakrytá).

UVĚDOMĚNÍ

1. Žáci ve dvojicích čtou texty – jeden o rybníkářství a druhý o pivovarnictví šlechty v 16. stol. – mohou si zvýrazňovat.
2. Navzájem si sdělí zajímavé poznatky.
3. Odpovídají spolu na otázky v tabulce (č. 1–6).
4. Následuje společný SNOS do prezentace.
5. Následuje četba textů – jeden o rybníkářství a druhý o pivovarnictví v současnosti.
6. Odpovídají spolu na otázky v tabulce (č. 7–9).
7. Následuje společný SNOS do prezentace.
8. Učitel čte závěrečný proslov Viléma z Rožmberka.
9. Ukázka zámků v prezentaci.

REFLEXE

1. Návrat k úvodní větě – *Jak ji chápeme teď?* Brainstroming.

2. Pisatelský úkol – žák si vybere jeden z oborů podnikání a napíše text o tom, co se o něm dozvěděl, a to dle daných kritérií:
 - a. Text bude dlouhý alespoň 7 vět.
 - b. Bude to souvislý text, ne body.
 - c. Bude celý o daném oboru (rybníkářství nebo pivovarnictví).
 - d. Použiješ informace, které ses dnes dozvěděl.
 - e. Bude tam část o 16. století a část o současnosti.
 - f. Bude obsahovat informaci o tom, jak podnikání změnilo život šlechty.
3. Dobrovolníci mohou text přečíst.

Vazba na klíčové kompetence

Název KK Složka KK Kód OVU	Znění OVU	Vzdělávací strategie
KK k občanství a udržitelnosti Zohledňování propojenosti světa KOB-ZPS-000-ZV9-001	<i>Zohledňuje vzájemnou propojenost jevů, situací a výzev v okolním světě z hledisek sociálních, ekonomických, kulturních, politických a ekologických.</i>	- vytvářím situace a zadání vyžadující prozkoumávání a interpretaci různých souvislostí v místním prostředí a mezi místní, regionální, národní a globální úrovní (využívám postupy místně zakotveného učení a globálního vzdělávání) - podněcuji žáky ke kladení a zodpovídání otázek směřujících k hledání příčin a následků různých situací a procesů, doplňujícími otevřenými otázkami je vedu k hlubšímu promýšlení a prohloubení otázek a odpovědí

Metodický komentář pro učitele

1. V evokaci na úvod učitel nechává žáky přemýšlet, zapisuje veškeré myšlenky, nevyjadřuje se k nim, pouze se případně doptává.
2. Stejně tak postupuje i při přemýšlení o tom, v čem mohla šlechta podnikat.
3. Texty rozdáváme vždy po jednom o rybníkářství a pivovarnictví do dvojice.
4. Žáci si po čtení nejprve sdílejí, co k otázkám v tabulce zjistili.
5. Při psaní textu dbá učitel na to, aby žáci pochopili a měli stále na očích kritéria textu.

Popis ověřování

Během lekce sleduji:

1. Zda žáci dobře chápou zadání – je možné modelovat na první otázce.
2. Zda žáci vyplňují tabulku.
3. Při psaní, zda sledují kritéria textu.
4. Zda si žáci dávají do souvislosti podnikání v minulosti a v současnosti.
5. Zda žáci vnímají, že vývoj v 16. století má dopad na současnost, což se nemusí týkat jen těchto dvou jevů, ale i dalších.

Zdroje

Jednotlivé zdroje uvedeny na konci prezentace a v pracovním listu